

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

ADVOCaat EN FISCUS

Ingevolge een vergadering van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen waar de fiscale toestand der advocaten werd besproken, werd de beslissing genomen in het « Rechtskundig Weekblad » onder de vorm van artikel dit netelig probleem even nader te onderzoeken.

Het vraagstuk is netelig en de thans vigerende wetgeving geeft naar rechtvaardigheid, geen voldoening.

De bewering dat het vraagstuk onoplosbaar is houdt echter geen steek.

Onze bedoeling is het, de toestand overzichtelijk uiteen te zetten en de elementen ter oplossing aan te wijzen.

* * *

De wet op de inkomstenbelasting bepaalt (Samengeschatte Wetten op de inkomstenbelastingen : Regentsbesluit van 15 Januari 1948) de belastbare inkomsten als volgt :

1° De winsten van om het even welke nijverheids-, handels- of landbouwbedrijven;

2° De verschillende bezoldigingen :

a) van alle personen bezoldigd door een derde, zonder verbonden te zijn door een aannemingskontraakt, met inbegrip van de rechthebbenden op pensioenen of lijfrenten;

b) van de beheerders, commissarissen of verffenaars van de vennootschappen op aandelen;

3° De baten, onder welke naam ook, van de vrije beroepen, ambten of posten en van elke winstgevende betrekking, niet bedoeld bij 1° en 2°.

Op deze drie reeksen zijn de algemene schikkingen nopens de vestiging der aanslagen toepasselijk.

* * *

Van elk belastingschuldige is een aangifte vereist (artt. 53 e. v. der S. W.).

Het Bestuur der Directe Belastingen is gelast met het nazicht dezer aangifte en de gebeurlijke wijziging ervan.

Geschilpunten kunnen voorgelegd worden aan

een commissie die in de hoofdplaats van elke controle zetelt (art. 55 par. 3).

Wat betreft de personen, die krachtens een wettelijk ingestelde tucht tot beroepsgeheim gehouden zijn, kan de Administratie, in geval van niet akkoord de aangifte op eigen initiatief of op verzoek van de belastingplichtige voor advies mededelen aan een comité van advies samengesteld uit de stafhouder of de voorzitter van het territoriaal bevoegd beroepsorganisme of zijn afgevaardigde en uit twee bijzitters door deze laatste gekozen onder de confraters van de aangever. De stafhouder of de voorzitter moet de provinciale of gewestelijke directeur der belastingen elk jaar, vóór 5 Januari, bericht geven van de samenstelling van de comités van advies en van de zetel dezer laatste.

De aan het comité voorgelegde aangiften worden met het taksatievoorstel door de controleur der belastingen aan dit comité onder aangetekend omslag toegezonden; binnen tien dagen na de toezending, stuurt het comité het dossier aan de controleur terug met behoorlijk met redenen omkleed advies.

Bij gebreke aan antwoord binnen die termijn, wordt het comité geacht zich bij het taksatievoorstel van de controleur te hebben aangesloten. (art. 55 par. 2 S.W.).

Deze bijzondere procedure doet geen afbreuk aan de vorenbepaalde, vastgesteld in art. 55, par. 3 S.W. behoudens het feit dat, indien de aangifte onderworpen werd aan het comité van advies, op vraag zelf van de belastingplichtige, deze zich niet meer op de taksatiecommissie, in par. 3 voorzien, zal kunnen beroepen.

Deze schikking is een innovatie, ingevoerd door art. 25 der Wet van 20 Aug. 1947 (art. 25, geworden par. 2 van art. 55 der bij Regentsbesluit van 15 Januari 1948 Samengeschatte Wetten en Besluiten betreffende de inkomstenbelastingen).

A. Buisseret & H. Cauwe zeggen dienovertrent : (1) « Le par. 2 par contre, innove entièrement, et

laisse loin derrière lui les mesures que la loi prévoyait antérieurement pour assurer et la taxation des titulaires de professions soumises au secret professionnel et le respect de celui-ci.»

Vóór deze regeling kon de beoefenaar van vrije beroepen, aan beroepstucht en beroepsgeheim onderworpen, de eis stellen, dat zijn kwijtschrift — of dagboek — slechts medegedeeld zou worden aan de controleur als de betwisting tussen deze laatste en de belastingplichtige bleef voortbestaan niettegenstaande de tussenkomst van de stafhouder of van het beroepsorganisme, waaraan tevoren die documenten waren medegedeeld.

Het thans wettelijk ingesteld comité bestaat alleen uit beroepsgenoten van de belastingplichtige. De controleur heeft er geen zitting in.

Buisseret en Cauwe (2) zien in dat stelsel een vrijwaring van het beroepsgeheim.

Deze zienswijze kan — spijtig genoeg — niet door ons bijgetreden worden.

Immers :

1° het comité van advies geeft slechts *advies* (en dan nog wel in een tijdspanne van 10 dagen, dan wanneer de normale tijd voor antwoord op voorgestelde wijzigingen voor elk belastingplichtige 20 dagen is).

2° door beroep te doen op het comité verzaakt de belastingplichtige aan toepassing van par. 3, art. 55 S.W.

De controleur echter verbeurt dat recht niet en kan nog steeds de aangifte voorleggen aan de commissie. Welnu, in die commissie zetelt de controleur wél.

Hieruit besluiten wij dat, gezien par. 3 art. 55 S.W. reeds bestond (par. 2 der S.W. Besluit 31 Juli 1943), de wet van 20 Aug. 1947 geen enkele verbetering aanbrengt in het verzekeren van het beroepsgeheim.

* * *

Bij gebrek aan aangifte, niet indienen van de verantwoordingsstukken, niet voorleggen der gevraagde inlichtingen of niet beantwoorden ervan

binnen de wettelijke termijnen, kan het Beheer de belasting van ambtswege vestigen op grond van het vermoedelijk bedrag der belastbare inkomsten (art. 56 S.W.).

* * *

De betekenis, die op fiscaal gebied moet gegeven worden aan de vrije beroepen, volgt uit bovenstaande rangschikking der belastbare inkomsten zelf. (art. 25 par. 1, 3° S.W.).

Na de loontrekkenden en bezoldigden te hebben aangewezen, wordt melding gemaakt van de bedrijven die vrijelijk worden uitgeoefend, te weten door schatplichtigen die voor rekening en in naam van derden optreden, zonder ondergeschiktheid aan of afhankelijkheid van deze derden.

Het ereloon heeft niet het karakter van een met een werkgever overeengekomen bezoldiging voor een bepaalde taak en in vooraf vastgestelde voorwaarden. Nochtans vertegenwoordigt het ereloon de vergoeding ener opdracht uitgaande van personen, tot het vervullen van een taak of een functie, waartoe zij zelf persoonlijk onbevoegd zijn, en — fiscaal — vergelijkbaar met de werkgever die tot arbeiders en bedienden zijn toevlucht moet nemen voor de uitvoering zijner ondernemingen.

Art. 25 par. 1 S.W. weert de vrije beroepen uit de reeks der bezoldigden en loontrekkenden. De gevolgen daarvan vinden wij bij de toepassing van de provincie- en gemeenteopcentiemen. Deze worden berekend op de hoofdsom der bedrijfsbelastingen, krachtens art. 80 S.W.

Art. 85 par. 1 S.W. maakt uitzondering voor het heffen der opcentiemen voor wat betreft de wedden, lonen en pensioenen der belastingplichtigen, bedoeld onder 2° litt. a en b van art. 25 par. 1.

De opcentiemen die aldus ten laste der vrije beroepen worden toegepast bedragen samen 100 %, evenals voor de handelaars, nijveraars en landbouwers.

Volgende voorbeelden geven een overzicht van de toepassing dezer opcentiemen :

* * *

Inkomsten	50.000 fr.			100.000 fr.			150.000 fr.		
	Ongehuwd	Gehuwd + een persoon ten laste	Gehuwd + twee personen ten laste	Ongehuwd	Gehuwd + een persoon ten laste	Gehuwd + twee personen ten laste	Ongehuwd	Gehuwd + een persoon ten laste	Gehuwd + twee personen ten laste
Familie toestand.									
Bezoldigde (bedrijfsbelasting en nationale crisisbelasting).	3.375	3.307	3.240	13.725	13.450	13.176	25.500	24.990	24.480
Vrije beroepen. Id.	4.500	4.409	4.320	18.300	17.933	17.568	34.000	33.320	32.640

Ten opzichte der verplichtingen door de Wet opgelegd bestaat er nochtans een onderscheid tussen de twee laatst genoemde categorieën van belastingplichtigen.

Inderdaad, handelaars en nijveraars stellen hun bilan, winst- en verliesrekening of andere bescheiden hunner winsten op volgens hun persoonlijke opvattingen.

Sinds het Ministerieel Besluit van 25 April 1924 en verder krachtens art. 30 S. W. van 31 Juli 1943 was het de advocaten opgelegd een dagboek te houden van hun beroepsontvangsten zonder tot het afleveren van kijschriften te moeten overgaan. Bij wijziging van deze wettelijke schikking door art. 7 par. 2 Wet van 20 Aug. 1947, zijn de advocaten, zoals alle personen, die vrije beroepen uitoefenen, verplicht een ontvangstbewijs af te leveren, gedagtekend en ondertekend, vermeldende het bedrag van alle inningen in speciën, door checks of anderszins ten titel van ereloon en andere beroepsontvangsten.

Dit bewijs wordt afgeleverd uit een stamboekje waarvan het model door de Minister van Financiën is bepaald (Cfr. Ministerieel besluit van 12 December 1947, Moniteur 21 December 1947).

Daarenboven moeten zij een dagboek houden aanduidend, dag voor dag, enerzijds het gezamenlijk bedrag hunner ontvangsten, overgedragen van het stamboekje, anderzijds al de andere ontvangsten en voordelen voor dewelke de Minister, onder de voorwaarden, door hem te bepalen, vrijstelling zou verlenen ontvangstbewijzen af te lezeren, evenals de uiteenzetting hunner beroepsuitgaven, degelijk gerechtvaardigd.

Aldus is de advocaat door de fiscale wet verplicht een boekhouding te houden. De handelaars en nijveraars echter staat het vrij ter beschikking van de fiscus te stellen de comptabiliteit, die zij vrij zijn te voeren overeenkomstig artt. 16 tot 19 der Wet van 15 December 1872 die niet op vrije beroepen toepasselijk is.

Onmiddellijk mogen wij hier zeggen, dat dergelijke verplichting indruist tegen de principes, die ten grondslag liggen aan het beroep van advocaat.

Zij druist tevens in tegen de tot 20 Augustus 1947 — zonder bezwaar — gevolgde praktijk.

Lakoniek werd door de Regering het door haar aan de Commissie van Financiën der Kamer voorgesteld amendement toegelicht: « L'expérience a démontré qu'il est indispensable de renforcer les moyens de contrôle des déclarations aux impôts sur les revenus souscrites par les titulaires de professions libérales, charges ou offices » (3).

De Kamer heeft — vergoelijkend — gewezen op het feit, dat het strikt houden van kwijtschriftboekje en dagboek een verregaand hulpmiddel is voor de belastingplichtige bij eventuele betwisting met het Beheer. Inderdaad wijst het verslag der Kamercommissie op het feit, dat art. 55 S.W. zegt (par. 1, al. 3) « *behoudens tegenbewijs*, mag de raming van de belastbare grondslag worden gedaan volgens tekenen of indiciën waaruit een hogere graad van gegoedheid blijkt dan uit de aangegeven inkomsten. Welnu, — aldus gezegde Commissie — het « *tegenbewijs* » kan door de titularis van een vrij beroep geleverd worden, door het nauwkeurig houden van kwijtschrift- en dagboek. (4)

Ongetwijfeld is de Wetgever uitgegaan van het feit, dat de advocaat geen rechtzinnige aangifte deed. De nieuw opgelegde verplichtingen hebben voor doel rechtzinnige aangiften te verzekeren en de taak van de fiscus te vergemakkelijken. Die ver-

plichtingen echter zijn aan het beroep van advocaat werkelijk wezensvreemd.

Ze eisen veel materieel werk en vallen volstrekt buiten de aard der normale beroepsactiviteit.

Daarenboven is het stellig betwifelbaar of de sinds lang bestaande regeling (houden van dagboek) niet voldoende was.

Is de nieuwe regeling het adequaat middel om ontduiking uit te sluiten of is het enkel een vervelende last, die werk en tijd vergt en niets oplost? Uit de hiernavolgende uiteenzetting zal ten overvloede blijken, menen wij, dat de fiscus over zo menigvuldige wapenen beschikt om de belastingen vast te stellen, dat het eisen van kwijtschriften wel degelijk als overbodig voorkomt.

* * *

Voor de *bepaling der belastbare inkomsten* beschikt de fiscus immers over :

1° de uitslagen opgeleverd door eigen opzoekingen en navorsingen (art. 55 per 1 al. 2 en art. 57bis S.W.);

2° het oordeel van het adviserend comité, waarvan hoger sprake (art. 55 par. 2 S.W.);

3° de tekenen of aanwijzingen van welstand van ieder schatplichtige (art. 55 par. 1 al. 3);

4° het recht van ambtswege aanslagen te regelen, met verplichting van bewijs aan den belastingplichtige opgelegd (art. 56 S.W.);

5° de vergelijking met andere schatplichtigen;

6° de beslissingen der Commissie van taksatie (art. 55 par. 3).

* * *

Wat het 5° betreft hoeft hier, in het kader der advocatuur enig commentaar. De fiscus kan overgaan tot de toepassing van de schikkingen van art. 28 S.W. Dit artikel bepaalt dat, bij ontstentenis aan bewijskrachtige gegevens, de belastbare winsten of baten bepaald worden naar de normale winsten of baten van soortgelijke belastingplichtigen. Ook hier staan we voor een innovatie, door de Wet van 20 Aug. 1947, in haar art. 5 gebracht.

Tevoren was die vergelijkingsprocedure alleen toepasselijk op art. 25 par. 1, 1° (winsten van nijverheids-, handels- of landbouwbedrijven). Thans is ze ook toepasselijk op de baten der vrije beroepen. De reden daarvan is, dat in de rechtsspraak betwisting dienaangaande bestond. Het Beheer paste de taksatie bij vergelijking reeds toe, doch zowel het Hof van Beroep als het Hof van Verbreking hadden die zienswijze niet gedeeld (5).

Thans zal, bij ontstentenis der boekhoudkundige bescheiden door art. 30 S.W. voorgeschreven, de taksatie bij vergelijking eveneens op de vrije beroepen toegepast worden.

Weliswaar staat het vast dat deze procedure alleen mogelijk is als :

1) de vergelijking gemaakt werd met « meerdere » belastingplichtigen;

2) noch de belastingplichtige, noch het Beheer over bewijskrachtige bescheiden beschikken.

Maar, bij inzage van art. 28 S.W. blijkt dat de Wetgever zelf bepaalde vergelijkingspunten opsomt : « ... met inachtneming, volgens het geval,

van het aangewende kapitaal, van de omzet, van het aantal werklieden, van de benuttigde drijfkracht, van de huurwaarde der in bedrijf genomen gronden, alsmede van alle andere nuttige inlichtingen ».

Daarin de mening delend van Buisseret (6) menen wij dat, wat de vrije beroepen betreft, het Beheer zich enkel zal kunnen steunen op « alle andere nuttige inlichtingen en dan rijst de vraag : « welke »?

De verscheidenheid van het ereloon en van de feitelijke elementen van zaak tot zaak en tevens het onbetwistbaar recht voor elk advocaat of geneesheer kosteloos zijn ambt te verlenen, zijn evenveel moeilijkheden, die practisch deze proceduur onaanvaardbaar maken.

Het Verslag der Commissie van Financiën der Kamer (7) vermeldt ten andere, dat een lid der Commissie bij amendement voorstelt art. 5 weg te laten, beweerend dat het moeilijk is vergelijkingen te trekken wat betreft de inkomsten van vrije beroepen. Hij geeft als voorbeeld het ereloon der advocaten, verschillend van de ene tot de andere en drukt de wens uit dat de beroepsoverheden zouden tussenkomen bij de taksatie dezer belastingplichtigen.

Onnodig aan te dringen : de taksatie bij vergelijking is voor de vrije beroepen, aan beroepstucht onderworpen, in beginsel verwerpelijk.

Indien zou moeten aangenomen worden dat de Wetgever de taksatie bij vergelijking heeft uitgevaardigd als gevolg van het beginsel, dat voor al de belastingplichtigen geldt nl. de proportionele verdeling der belastingen, dan moet, in elk geval, met grote voorzichtigheid en bescheidenheid worden opgetreden en zou het advies van de Stafhouder alleszins moeten ingeroepen worden. (Cfr. art. 55 par. 2 S.W.).

* * *

Twee voorstellen werden gedaan voor de regeling der taksatie der advocaten :

- 1° het streven naar het « fiscaal forfait »;
- 2° de fiscale gelijkstelling van de beoefenaars van vrije beroepen met de bezoldigden.

1° Het fiscaal forfait.

In de schoot der Nationale Federatie der Advocaten werd de aandacht op dat vraagstuk gevestigd en in het « Journal des Tribunaux » werden er meerdere artikels aan gewijd (9).

Paul De Stexhe heet de forfaitaire taksatie « wenselijk ».

Hij ziet als mogelijke middelen om van de boekhouding af te raken en advocaat en controleur het leven lichter te maken :

- 1° Toepassing van art. 28 (analogische taksatie).

Hier zou het Beheer overeenkomen met de bevoegde « beroepsgroepering ». Om hoger gezegde redenen schijnt ons deze oplossing niet zeer wenselijk. De Stexhe zelf zegt trouwens « Existe-t-il au Barreau des bases communes de taxation suffisamment pertinentes : certains en doutent... ».

2° Elk advocaat zou met zijn controleur een redelijk akkoord sluiten, op forfaitaire basis, en zulks voor een bepaalde periode, b.v. 5 jaar. Bij

het bepalen van de belastinggrondslag zou rekening gehouden worden van alle elementen, van aard een redelijke oplossing te vinden.

Het akkoord zou verplichtend en onwrijzigbaar blijven gedurende gans de periode, buiten heirkracht of zwaarwichtige en uitzonderlijke omstandigheden.

Dit « forfait » zou echter facultatief zijn en ieder zou in de mogelijkheid zijn zich te houden aan de wettelijke regeling, met boekhouding en controle.

De voordeelen dezer oplossing worden door De Stexhe als volgt geschetst :

- a) voordelen voor het beheer :
 1. vereenvoudiging en zelfs afschaffing van de controle;
 2. de wetenschap op 1 Januari van het belastingjaar van het belang der te innen belastingen gedurende het jaar : vergemakkelijking van inkohiering en vestiging;
 3. de schatkist ondergaat geen schade; ten overstaan van het verdwijnen van toezicht zal de advocaat breed zijn van begrip bij de bepaling der forfaitaire inkomsten.
- b) voordelen voor de advocaat :
 1. zeer weinig boekhouding;
 2. geen toezicht;
 3. mogelijkheid een provisie voor belastingen aan te leggen, waarvan het bedrag bij de aanvang van het jaar is gekend;
 4. normalisatie en vermijden van onevenwichtigheid tussen « magere » en « vette » jaren.

Dezelfde stelling wordt bijgetreden door M. Feye (9) die wijst op de Franse wetgeving, die het forfaitaire systeem voorziet. Voor wat de bedrijfslasten aangaat, daar ook « wenst » De Stexhe het « forfait », vast te stellen door Balie of Federatie.

Geen genoeg nemend met de thans hoger aangehaalde « forfait » voor de bedrijfslasten — en terecht — wijst de auteur op het feit dat de advocaat, evenals de bezoldigde, al deze uitgaven kent, maar dat bovendien een reeks uitgaven specifiek zijn aan het beroep. Is de advocaat niet verplicht een bepaalde « standing » op te houden, zich een reeks boeken aan te schaffen en — gewoonlijk — een bediende te vergoeden? Het is echter wel verstaan dat wat betreft de bedrijfslasten, het « forfait » enkel zou omvatten de niet controleerbare uitgaven, b.v. zegels, drukwerk, papier, verplaatsingskosten en dergelijke (cfr. Feye) (9).

Vermelden wij hier reeds terloops dat — steeds volgens De Stexhe — een forfait zou dienen aangerekend voor de constitutie van een pensioen of levensverzekering, te schatten op 1/10 der jaarlijkse bruto-inkomsten.

* * *

1° Menigmaal is de mening geopperd dat de advocaat op fiscaal gebied met de bezoldigde zou dienen gelijkgesteld te worden.

Hetgeen volgens de opvatting van de fiscus de bezoldigde kenschetst is de toestand van afhankelijkheid en ondergeschiktheid waarin de werknemer zich ten opzichte van de werkgever bevindt.

Advocaten worden niet in deze categorie gerang-

schikt. Fiscaal ten onrechte. Op louter fiscaal gebied handelt de advocaat in feite voor rekening en in opdracht van derden, volgens de regelen hem door beroepstucht opgelegd. Zijn gelijkstelling met bezoldigden dient als onbetwistbaar doorgedreven. Daarvan bestaat ten andere in de wetgeving zelf reeds de erkenning.

Inderdaad. Onder oogpunt van *bedrijfslasten* der vrije beroepen bepaalt artikel 30, 2e lid der S.W. dat bij gebrek aan bewijskrachtige bescheiden, de bedrijfsuitgaven worden vastgesteld, *zoals voor de bezoldigden* (artikel 29 par. 3) op 1/4 der ontvangsten indien deze 30.000 fr. niet overtreffen en op 1/5 met minstens 7.500 fr. indien zij meer bedragen, zonder dat dit 1/5 met meer dan 60.000 fr. de belastingen mogen overtreffen als bedrijfslasten aan te rekenen.

Op te merken valt 1° dat het forfaitair af te trekken bedrag voor de bezoldigden de belastingen, als bedrijfslasten te beschouwen, omvat (artikel 29, par. 3, laatste al.); (8)

2° dat de erelonen door sommige maatschappijen betaald, onder de vorm van abonnement aan hun advocaat-raadgever, onder toepassing vallen van artikel 25, par. 1, 3° (vrije beroepen) en niet onder artikel 25, par. 1, 2° (bezoldigingen);

3° dat de erelonen, door een advocaat ontvangen als sekwester fiscaal gelden als inkomsten voor het jaar tijdens hetwelk ze ontvangen worden, zonder dat de aanzuivering der rekeningen daartoe moet afgewacht worden. (8)

Dit forfaitair bepalen der bedrijfslasten geschiedt vanzelfsprekend alleen als geen bepaalde bewijskrachtige bescheiden nopens de bedrijfsuitgaven bestaan.

Wij wezen reeds op de bepalingen van de artikelen 29 en 30 van de S.W. nopens de bedrijfslasten. Wat zou er echter geschieden nopens de taksatie zelf? Wij wezen hoger het vraagstuk reeds terloops aan, waar we zegden dat de opcentiemen ten laste der vrije beroepen vallend, samen 100 % bedragen. Een dergelijke toestand brengt met zich de meest ondenkbare onrechtvaardigheden op het gebied der belastingbetaling.

Het spreekt vanzelf dat een dergelijke toestand niet mag bestendig worden.

Waar ligt de oplossing?

In de wetgeving zelf, menen wij. Of althans in de door de fiscale wetgeving aanvaarde beginselen.

Immers, de wetgever maakt het onderscheid tussen de inkomsten uit kapitaal en arbeid. Aldus wordt b.v. in de naamloze vennootschap de beheerder (arbeid) belast in de bedrijfsbelasting zonder opcentiemen (bezoldigde). De inkomsten uit kapitaal worden belast in de mobiliënbelasting, die veel hoger is dan de bedrijfsbelasting.

Arbeidsinkomsten: deelgenomen, werkend volgens een dienstcontract, worden aangeslagen in de bedrijfsbelasting als bezoldigden (zonder opcentiemen). Kapitaalsinkomsten: deelgenoten worden, wat betreft de verdeelde winst, aangeslagen in de bedrijfsbelasting met aanrekening van opcentiemen.

Nu zijn economisch, de personen die een vrij beroep uitoefenen, kapitaal en arbeid in één persoon.

Gaat het dan op dat hij — de advocaat en ge-

neesheer zijn zeer typische voorbeelden — belast wordt zonder onderscheid tussen arbeids- en kapitaalsopbrengst? Ligt dus niet de oplossing in de basis zelf onzer wetgeving?

Uit oogpunt der belastingen zou aan de advocaat minstens een loon of wedde moeten toegeschreven worden, af te nemen op de winsten zijner onderneming. Die opvatting is immers gesteund op de vergoeding voor de krachten, die hij inspannt op gelijke voet of veel meer zelfs, dan degenen, die hem bijstaan en die hij bezoldigt. Is niet meestal de advocaat de enige werkkraft in de uitoefening van zijn beroep?

Ware het dan niet gans normaal, dat minstens een deel zijner inkomsten belast zou worden als deze van loontrekkende, terwijl hij dan voor het overige zou gelijkgesteld worden met de handelaar of de nijveraar? (10)

Wij menen dat daar de oplossing ligt en deze, in de lijn liggende onzer Wetgeving, mogelijkerwijze moet bereikbaar zijn.

* * *

Uit deze uiteenzetting mogen wij besluiten:

1. de innovatie van artikel 25 der wet van 20 Augustus 1947 (artikel 55, par. 2 S.W.) nopens het fiscaal comité voor vrije beroepen met beroepstucht biedt geenszins meer waarborgen voor het beroepsgeheim dan de vorige wetgeving.
2. Artikel 7, par. 2 der wet van 20 Augustus 1947 tot meerdere boekhouding verplichtend, legt practisch aan de advocaat een nutteloos en tijdrovend werk op, dat wezensvreemd is aan het beroep zelf. Het biedt voor het Beheer geen meerdere waarborgen dan de vorige wetgeving.
3. Artikel 5 der wet van 20 Augustus 1947, de taksatie bij analogie toepasselijk makend op de vrije beroepen, is uiteraard strijdig met de meest elementaire grondslagen van het beroep van advocaat.
4. Het fiscaal « forfait » is wenselijk, zo voor de bepaling der inkomsten als voor de bedrijfslasten en pensioenen of levensverzekering. Het is echter niet wenselijk zo het bepaald dient te worden aan de hand van artikel 28 S.W. (taks bij analogie).
5. Fiscale gelijkstelling van advocaat met bezoldigden minstens voor een deel zijner inkomsten, is een elementaire rechtvaardigheids eis.

* * *

In dit verband en rekening houdende met de wensen die vanzelfsprekend naar voor treden uit de vooraanstaande uiteenzetting, werd een wetsvoorstel neergelegd door Mr Lilar in dezès hoedanigheid van senator.

Hierna volgt de volledige tekst, zo van de memorie van toelichting als van de voorgestelde tekst zelf. Dit wetsvoorstel is vooral geïnspireerd door de twee zeer belangrijke wensen, rekening te houden met het feit dat de beoefenaar van een vrij beroep zich stilaan moet bekommeren om ouderdoms- of invaliditeitspensioen of -rente. Daarenboven is vanzelfsprekend de wens daarin geuit dat

een gelijkstelling zou betracht worden ook voor wat betreft de betaling van de opcentiemen zoals bepaald in artikel 83 van de S.W., tussen advocaat of beter tussen de uitoefenaar van een vrij beroep en de bezoldigde.

* * *

Belgische Senaat
Zitting 1947-1948

Vergadering van 28 Januari 1948.

WETSVoorstel tot herziening van de artikelen 25, 30 en 83 der wetten op de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij Regentsbesluit van 15 Januari 1948, ten einde de aan een wettelijk geregelde beroepstucht onderworpen vrije beroepen op gelijke voet te stellen met de loon- en weddetrekkenden.

TOELICHTING

Mevrouwen, Mijne Heren,

Artikel 25, par. 1 van het Regentsbesluit van 15 Januari 1948 samengeschiedelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen (Staatsblad van 21 Januari 1948), deelt de bedrijfsinkomsten in categorieën in. Het 1° en 2° hebben onderscheidenlijk betrekking op de winsten van nijverheids-, handels- en landbouwbedrijven en op de bezoldigingen van loon- en weddetrekkenden. Het 3° slaat op « de baten van de vrije beroepen, ambten of posten en van elke winstgevende betrekking, niet bedoeld bij 1° en 2° van deze paragraaf ». Dit 3° schijnt dus alle baten van om het even welke bedrijvigheid te omvatten.

Het is stellig moeilijk het begrip vrij beroep te bepalen en te omschrijven. Toch zijn sommige vrije beroepen duidelijk gekenmerkt en zijn er bijzondere eisen gesteld ten aanzien van hun toegang, hun werking en hun tucht; aldus met name het beroep van advocaat en van geneesheer.

Deze bijzondere eisen, de waarborgen welke deze beroepen bieden en voorts de grote onzekerheid die, na jarenlange studie en voorbereiding voortvloeit uit het streng persoonlijk karakter van het beroep, dat niets te maken heeft met de begrippen belegd kapitaal en andermans arbeid, en dat vrij staat tegenover het spel van de economische omstandigheden, de afwezigheid van ouderdoms- of invaliditeitspensioenen of -rente, billijken en vergen de onmiddellijke invoering van een passender belastingstelsel voor deze beroepen.

Dat is het onderwerp en het doel van dit wetsvoorstel.

Met erkenning dat hun eisen bestaan, beoogt het, voor de bedrijfsinkomsten van hun leden dezelfde bedrijfsbelasting te doen gelden als voor de bezoldiging van de loon- en weddetrekkenden, daar deze zowel al gene hun inkomsten slechts halen uit de opbrengst van hun beroepsarbeid.

Bovendien rekent het de aan ouderdoms- of invaliditeitspensioen bestede sommen uitdrukkelijk tot de lasten, welke bij de berekening van de belasting mogen afgetrokken worden. Artikel 29,

paragraaf 2, 1e alinea, voorziet voor loon- en weddetrekkenden dezelfde mogelijkheid met betrekking tot de inhoudingen ten behoeve van pensioen- of verzekeringskassen. Het komt evenwel billijk voor, als overgangsmaatregel dit voordeel mede te verlenen aan de beoefenaars van een vrij beroep, die reeds een gevorderde leeftijd bereikt hebben en, doordat zij nog geen pensioen of rente met vrijstelling van belastingen konden aanleggen, ook geen andere mogelijkheid meer hebben dan de nodige sommen ter zijde te leggen, om, in geval van ongeschiktheid tot werken, een onverdiende behoefte te ontgaan.

A. LILAR.

WETSVoorstel tot herziening van de artikelen 25, 30 en 83 der wetten op de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij Regentsbesluit van 15 Januari 1948, ten einde de aan een wettelijk geregelde beroepstucht onderworpen vrije beroepen op gelijke voet te stellen met de loon- en weddetrekkenden.

Eerste artikel. — Het 3° van par. 1 van artikel 25 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij Regentsbesluit van 15 Januari 1948, wordt vervangen door de volgende tekst :

« 3° a) De inkomsten van de vrije beroepen, die aan een wettelijke geregelde beroepstucht onderworpen zijn :

b) De baten, onder welke naam ook, van de ambten of posten, en van elke winstgevende bezigheid, niet bedoeld bij 1° en 2° van deze paragraaf. »

Artikel 2. — Aan de 1ste alinea van artikel 30 wordt het volgende toegevoegd :

« Voor de vrije beroepen, als bedoeld in het 3° van par. 1 van artikel 25, omvatten deze uitgaven met name ten bedrage van 10 % van de bruto-bedrijfsinkomsten met een minimum van 10.000 fr. en een maximum van 40.000 fr., de sommen gestort voor de aanleg van invaliditeits- of ouderdomspensioenen of -renten. Als overgangsmaatregel kunnen zij, die een dergelijk beroep uitoefenen en die 55 jaar oud zijn op de dag van uitvaardiging dezer wet, als beroepslasten ter zijde leggen een bedrag van 10 % van hun bruto-bedrijfsinkomsten met een minimum van 10.000 frank en een maximum van 40.000 frank. »

Artikel 3. — Aan par. 1 van artikel 83 wordt een 8° toegevoegd, luidende :

« 4° De bedrijfsbelasting op de inkomsten van de vrije beroepen, aan een wettelijk geregelde beroepstucht onderworpen, als bedoeld in het 3° van par. 1 van artikel 25. »

Het 4° van dezelfde paragraaf wordt het 5°.

A. Lilar, G. Ciselet, M. Verbaet,
W. Van Remoortel, J. Allard.

* * *

Mocht dit wetsvoorstel in onze wetgeving opgenomen worden, dan zouden reeds heel wat wensen, uitsluitend op rechtvaardigheidsgronden gesteund, ingewilligd zijn.

Met dit voorstel zou moeten gepaard gaan de

inrichting van een pensioenkas. Deze zou b.v. de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel kunnen aannemen, met als leden de advocaten in de omtrek van een rechterlijk arrondissement, tenzij een enkele inrichting voor het ganse land zou kunnen tot stand gebracht worden.

Dit zou kunnen geschieden op gelijken voet als de pensioenkas inggericht:

- a) bij de gemeente- en provinciale besturen welke fungeren onder waarborg van de Staat;
- b) bij vele private inrichtingen die een pensioenorganisatie op eigen hand en verantwoordelijkheid hebben ingericht.

Terzake zouden de geldelijke verplichtingen betreffende de afhouding der belastingen aan de bron en de bijdrage in de maatschappelijke zekerheid moeten uitgevoerd worden.

Willy CALEWAERT.

N.B. Wij vernemen dat een fiscaal wetsontwerp door de regering zal voorgelegd worden aan de Kamers. Het zou een volledige herziening betekenen van de S.W. op de inkomstenbelasting. Voorzien wordt voor de vrije beroepen de aftrek van een bedrag voor de constitutie van een pensioen. Boven-

dien zou de fiscale gelijkstelling met de bezoldigden worden voorzien.

In een latere bijdrage komen we hierop terug.

(1) Albert Buisseret et Henri Cauwe « Commentaire de la loi du 20 août 1947 », p. 88.

(2) Id. Ibid. p. 92. « Mais il apparaît de l'organisation de ce système que le redevable ne doit plus en aucun cas produire ses carnets à souche ou ses journaux au contrôleur. Le secret professionnel se trouve ainsi sauvegardé ».

(3) Id. Ibid. p. 39.

(4) Parlementaire Bescheiden n° 407, p. 21. Vgl. Buisseret en Cauwe, op. cit., pp. 39-40.

(5) B. H. Brussel, 10-6-1941, Journal Prat. Droit Fiscal, 1941, p. 321. V. H., 10-10-1939, Rechtspraak, Dl. VIII (n° 271, p. 398. V. H., 3 Mei 1943, Dl. IX, n° 346. (Cfr. Revue Juridique, Fiscale et Financière, 1948, n° 6, p. 336.

Er moet vergelijking zijn met « meerdere » soortgelijke belastingplichtigen (B. H. Brussel, 23-12-1947, rechtspraak n° 332). Cfr. over de taxatie bij vergelijking A. Buisseret « La taxation par comparaison » in Revue Juridique, Fiscale et Financière, Mei 1948, pp. 269 e.v.

(6) A. Buisseret « La taxation par comparaison », Revue Juridique, Fiscale et Financière, 5e jaargang, Mei 1948, p. 272.

(7) Parlementaire bescheiden, Doc. der Kamer, 1946-1947, n° 407, p. 17.

(8) Buisseret en Cauwe, op. cit., pp. 38-39, verdedigen der stelling dat voor de vrije beroepen dit forfait buiten de aftrekbare belastingen was beschouwd geworden. Deze stelling is o.i. onjuist.

(8bis) B. H. Brussel, 16 November 1938, geciteerd in de Omzendbrief van 15 Februari 1947, Revue Juridique, Fiscale et Financière, Juni 1948, p. 358.

(9) Cfr. o.a. « Journal des Tribunaux », n° 3772 en 3773, artikels getekend resp. Paul De Stexhe, « Forfaits Fiscaux », en M. Feye, « Les avocats et la taxe forfaitaire ».

(10) Het probleem stelt zich in dezelfde zin voor de winkelier (kleinhandelaar) die vaak zelf de enige werkkracht is in zijn bedrijf.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 21 November 1946.

Eerste Voorzitter: M. Soenens.

Raadsheer-Verslaggever: M. Lambinet.

Eerste Advocaat-Generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Vrijwillige bewaargeving. — Regeling van het bewijs betreffende de aansprakelijkheid van de bewaarnemer.

Het bewijs van de tekortkomingen voor dewelke de bewaarnemer aansprakelijk zal zijn, kan door de partijen bij bijzondere bedingen vrijelijk geregeld worden. (B.W. art. 1928)

P.V.B.A. Ganterie Samdam, Frères t. / Echtgenoten Vermeulen-Govaert.

Gelet op het bestreden arrest op 23 Februari 1944 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen;

Over het enig middel: schending van artikelen 97 der Grondwet, 1134, 1319, 1320, 1322, 1315, 1927, 1928, 1932, 1937, 1142, 1146, 1147, 1149, 1150 van het Burgerlijk Wetboek:

Over het middel in zijn geheel:

Overwegende dat bij een op 26 Februari 1937 tussen partijen gesloten overeenkomst de eisende vennootschap het beheer van een harer bijhuizen te Brussel toevertrouwd had aan de verweerster, echtgenote Vermeulen, met de bepaling dat deze de verplichtingen op zich nam spruitende uit een betaalde bewaargeving;

Overwegende dat de verweerster de Cazenave, om

de nakoming van het geheel der verplichtingen te waarborgen welke uit deze overeenkomst voortvloeien, als borgtocht zekere titels had overhandigd, waarvan de twee verweerders in verbreking, door een op 2 October 1941 ingestelde hoofdvordering, de teruggave vroegen omdat gezegde overeenkomst in October 1940 een einde had genomen; dat de eisende vennootschap daarop antwoordde met een wedereis in te stellen tot betaling van de waarde van het tekort aan koopwaar, dat vastgesteld werd naar aanleiding van de op 7 October 1940 bij het einde van het beheer der zaak opgemaakte inventaris;

Overwegende dat het bestreden arrest, alhoewel het verklaart dat het feit dat de echtgenote Vermeulen het magazijn op 15 Mei 1940 had verlaten en de sleutels er van had overhandigd aan haar bediende-verkoopster, juffrouw Colmadin, niet volstaat om haar van haar verplichtingen van betaalde bewaarnemster te ontlasten, vaststelt dat gezegd magazijn op de 20e derzelfde maand terug werd geopend en dat Juffrouw Colmadin het beheer er van heeft waargenomen, in akkoord met de eisende vennootschap; dat het arrest daarna, onderzoekende wat de verantwoordelijkheid van echtgenote Vermeulen betreffende de hierboven aangehaalde ontbrekende koopwaren kon doen ontstaan, verwijst naar een inventaris welke op 28 Juni 1940, in aanwezigheid van juffrouw Colmadin en van een inspecteur van de vennootschap, in uitvoering van artikel 22 van de overeenkomst van 26 Februari 1937 werd opgemaakt;

Overwegende dat, luidens deze bepaling, opdat

gezegde inventaris zou kunnen ingeroepen worden tegen de beheerster hij op tegenspraak moest worden opgemaakt met deze laatste of haar lasthebber en een vertegenwoordiger van de vennootschap; dat, zo de beheerster aan die verrichting niet deel nam, persoonlijk of door lasthebber het de vennootschap vrij stond, om hem contradictoir te maken, er toe te doen overgaan na aanmaning en in aanwezigheid van een deurwaarder of van een deskundige;

Overwegende dat het partijen vrij stond, bij bijzondere bedingen, de voorwaarden te regelen waarin de verantwoordelijkheid van de bewaarster zou kunnen ontstaan;

Overwegende, dienaangaande, dat het bestreden arrest, na te hebben verklaard dat juffrouw Colmadin geen lasthebber was van Mevrouw Vermeulen en niet bevoegd was om haar te vertegenwoordigen, vaststelt dat de vennootschap zich naar geen enkele van de voorwaarden gedragen heeft door haarzelf opgelegd «ten einde de inventaris contradictoir te maken en deze tegen haar beheerster te kunnen inroepen»; dat het, terecht, daaruit, besluit dat, daar de inventaris van 28 Juni 1940 jegens echtgenote Vermeulen niet regelmatig werd opgemaakt, deze niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor het tekort aan koopwaren, vastgesteld na haar vertrek bij het opmaken van de inventaris d.d. 7 October 1940, tekort aangaande hetwelk zij, ten andere, alle voorbehoud heeft gemaakt;

Overwegende, anderzijds, dat uit de conclusies vóór het Hof van Beroep door de eisende vennootschap genomen, blijkt dat deze artikel 23 van de overeenkomst niet heeft ingeroepen om te bewijzen dat de inventaris opgemaakt op 7 October 1940, bij het einde van het beheer, moest «dienen tot grond van de definitieve rekeningen onder partijen», en om aldus, onherroepelijk, de verplichtingen van de beheerster te bepalen, doch dat die conclusies, door gezegd artikel 23 in te roepen, geen ander doel hadden dan antwoord te verstrekken op de conclusies van Mevrouw Vermeulen, die deed gelden dat «de geïntimeerde» de eisende vennootschap, «tot het opmaken van een inventaris moest overgaan vóór de plaatsvervanger in dienst trad»;

Overwegende dat daaruit volgt dat de rechter over de grond niet verzocht werd uitspraak te doen over de in dit deel van het middel bedoelde moeilijkheid, middel, dat dus op dat punt, nieuw en, bijgevolg, niet ontvankelijk is;

Overwegende dat het middel, voor zoveel het de schending van artikel 24 der overeenkomst inroept van dezelfde aard is, daar de conclusies der partijen voor het Hof van Beroep van die clausule van het contract zelfs niet eens gewag hebben gemaakt;

Overwegende dat uit die gezamenlijke overwegingen blijkt dat het bestreden arrest de in het middel aangehaalde wetsbepalingen niet geschonden heeft;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt de eisende vennootschap in de kosten en tot een vergoeding van 150 frank jegens verweerders.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 24 Mei 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Smetryns.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

1. **Middelen tot verbreking (in strafzaken).** — Niet-ontvankelijkheid van het middel, t.a.v. slechts één der strafbare feiten, waarvoor bij toepassing van de regels omtrent samenloop één enkele straf werd uitgesproken.
2. **Hoger beroep (in strafzaken).** — Het niet-instellen van hoger beroep door de burgerlijke partij moet beschouwd worden als berusting in het vonnis. — Betekenis van de oproeping der burgerlijke partij door het O.M.

1. *Wanneer wegens verschillende misdrijven één enkele straf is uitgesproken, is het middel tot verbreking, dat slechts betrekking heeft op één der bewezen feiten, niet ontvankelijk, zo de opgelegde straf, zelfs bij slagen van het middel, zou gerechtvaardigd blijven door de andere telastgelegde misdrijven.*
2. *Het niet-instellen van hoger beroep door de burgerlijke partij tegen een vonnis van het krijgsgerecht, waarbij de verdachte wordt vrijgesproken, moet als een berusting in dat vonnis beschouwd worden. Het militaire gerechtshof mag derhalve geen schadevergoeding toewijzen aan deze partij, wanneer het de verdachte, op het hoger beroep van het O.M. schuldig verklaart aan het hem telastgelegde strafbaar feit. De oproeping van de burgerlijke partij voor het militair gerechtshof in hoger beroep, geschiedt slechts om haar, in voorkomend geval, aansprakelijk te stellen voor de kosten der strafvordering.*

Wille, Rombout t. / Daeninck, b.p.

Gelet op het bestreden arrest door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent, op 27 Februari 1948 gewezen;

I. — Wat betreft de voorziening van Rombaut Raphaël :

Overwegende dat eiser, luidens verklaring afgelegd voor de bestuurder van de gevangenis te Gent, de eerste Maart 1948, regelmatig afgezien heeft van zijn voorziening in verbreking;

II. — Wat betreft de voorziening van Wille Hubert :

A. — Aangaande de beslissing over de publieke vordering :

Over het enig middel : schending van artikel 97 der Grondwet, doordat het bestreden arrest eiser heeft veroordeeld uit hoofde van verklikking, tevens als dader en medeplichtige, hetgeen een tegenstrijdigheid in de motieven uitmaakt, welke met afwezigheid van motivering gelijk staat;

Overwegende dat eiser bij het bestreden arrest tot een enkele gevangenisstraf van drie jaar veroordeeld is geworden wegens verschillende misdrijven; dat het middel enkel betrekking heeft op een der bewezen verklaarde feiten; dat zelfs indien het gegrond was, de uitgesproken straf niettemin gerechtvaardigd zou blijven door drie der andere weerhouden misdrijven, namelijk door de inbreu-

ken op artikelen 113 en 118bis van het Strafwetboek, waaraan eiser zich schuldig heeft gemaakt;

Dat derhalve de eis tot verbreking niet ontvankelijk is (Wetboek van Strafvordering, artikelen 411 en 414);

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de genomen beslissing met de wet overeenstemt;

B. — Aangaande de beslissing over de burgerlijke vordering :

Over het enig middel : schending van artikelen 1 en 2 van de besluitwet van 27 Januari 1916, gewijzigd bij de wet van 6 December 1938, doordat het bestreden arrest aan de burgerlijke partij, wier vordering door de eerste rechter ongegrond was verklaard, schadevergoeding heeft toegekend, dan wanneer die partij geen hoger beroep had ingesteld;

Overwegende dat de Krijgsraad te Gent eiser ontslagen had van de rechtsvervolgning ten aanzien van de verklaring van de burgerlijke partij aan de vijand en de eis van deze partij als ongegrond had verworpen; dat van die beslissing het Openbaar Ministerie alleen in hoger beroep was gekomen;

Overwegende dat indien het Militair Gerechtshof gerechtigd was om, beslissend op gezegd hoger beroep, eiser schuldig te verklaren aan de hem ten laste gelegde verklaring het niet vermocht, in afwezigheid van hoger beroep van de zijde der burgerlijke partij, schadevergoeding aan die partij toe te kennen; dat immers de burgerlijke partij, welke geen hoger beroep heeft ingesteld tegen het vonnis waarbij haar eis werd verworpen, slechts in aanleg van beroep verschijnt om, in het voorkomend geval aansprakelijk te worden gesteld voor de kosten der openbare vordering; maar dat zij geen schadevergoeding van betichte kan verkrijgen, vermits met niet in hoger beroep te komen zij in het vonnis van de eerste rechter heeft berust;

Dat daaruit volgt dat het bestreden arrest de in het middel aangeduide wetsbepalingen heeft geschonden;

Om die redenen :

Decreteert de afstand van de voorziening in verbreking, ingesteld door Rombaut Raphaël en verwijst hem in de kosten van zijn voorziening;

Beslissend over de voorziening van Wille Hubert, vernietigt het bestreden arrest, voor zoveel eiser daarbij is veroordeeld geworden om solidair met een ander betichte aan de burgerlijke partij als schadevergoeding te betalen de som van 40.000 frank, vermeerderd met de gerechtelijke intresten en de kosten;

Verwerpt zijn voorziening voor het overige;

Beveelt dat onderhavig arrest zal worden overgeschreven op de registers van het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent en dat melding er van zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigd arrest;

Veroordeelt eiser tot de helft der kosten en de burgerlijke partij tot de overige helft;

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 31 Mei 1948.

Voorzitter : M. Verbeke.

Raadsheren : M.M. Van Wetter en Belpaire.

Pleiters : Mrs. Lefevre, van Bruaene, De Bie en Ronse.

Naamloze vennootschap. — Naam. — Verwarring van namen.

De handelsnamen : « Nederlandse gist- en spiritusfabriek » en « Gist- en spiritusfabriek Bruggeman », verschillen, indien de woorden « gist » en « spiritus » als algemeen gebruikt moeten beschouwd worden, phonetisch voldoende van elkaar om normaal elke verwarring uit te sluiten, vermits de respectievelijke trefwoorden « Nederlandse » en « Bruggeman » zijn. Overigens moet ook rekening gehouden worden met de gewoonte van het publiek om meer aandacht te besteden aan het onderscheiden van talrijke bijna gelijklopende benamingen van allerlei producten, zodat de phonetische gelijkheid tussen benamingen van meer bijkomend belang is geworden.

De woorden « gist » en « spiritus », opgenomen in de naam « Nederlandse gist- en spiritusfabriek » en uitsluitend ten doel hebbende het voorwerp van het bedrijf aan te wijzen, bezitten geen voldoende eigenaardig karakter, noch zijn op zodanige bijzondere wijze gezamenlijk aangewend, dat zij een recht op toeëigening kunnen doen ontstaan.

N.V. Nederlandse gist- en spiritusfabriek
t/De Schepper-Bruggeman.

Overwegende dat de appellante, — wier benaming luidt « Nederlandsche Gist en Spiritusfabriek » en die een uitbatingsetel heeft te Brugge, — in België handel drijft onder de naam van : « N. V. Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek - Brugge »;

Dat, van zijn kant, de geïntimeerde De Schepper, — welke de wijn- en likeurhandel, gesticht door zijn schoonvader P. Bruggeman, heeft voortgezet onder de handelsnaam « Etablissements P. Bruggeman », — deze onderneming heeft uitgebreid, eerst tot een alcohol- en likeurstokerij, en later tot de fabricatie van gist en haar derivaten en hij thans die gehele zaak drijft onder de handelsnaam : « Gist en Spiritusfabrieken Bruggeman »;

Overwegende dat rechtdoende bij de toepassing van het Koninklijk Besluit Nr. 35 van 23 December 1934 tot bescherming van de voortbrengers, handelaars en verbruikers tegen zekere handelwijzen strekkende tot het verdraaien van de normale voorwaarden der mededinging, de eerste rechter met reden het principe heeft gehuldigd dat, indien de woorden « gist » en « spiritus » als banaal moeten worden beschouwd omdat zij niet kunnen vermeden worden om een bedrijvigheid of om een product aan te duiden, er tussen de handelsnamen van de beide partijen voldoende phonetische verschillen bestaan om normaal elke verwarring tussen hun beider inrichtingen te voorkomen, de trefwoorden zijnde respectievelijk « Nederlandsche » en « Bruggeman »;

Dat trouwens, waar het steeds meer en meer heeft te doen met zeer gelijklopende benamingen voor allerlei producten, het publiek de gewoonte

heeft gekregen meer aandacht te besteden om dezelfde te onderscheiden en derhalve de phonetische gelijkheid tussen benamingen van meer bijkomend belang is geworden;

Overwegende dat, zo de eerste rechter oordeelkundig het banaal karakter van het woord « gist » heeft erkend, hij echter ten onrechte een deskundigenonderzoek heeft bevolen aangaande het karakter van het woord « spiritus »;

Dat, zowel het ene als het andere woord, welke uitsluitend ten doel hebben het voorwerp van het bedrijf van de appellante te doen kennen, op zich zelve geen voldoende eigenaardig karakter bezitten noch op een zodanige bijzondere wijze gezamenlijk zijn aangewend dat zij in haar voordeel een recht op toeëigening hebben doen ontstaan;

Dat het zonder belang is na te gaan of, zoals door de appellante wordt staande gehouden, het woord « spiritus » door de geïntimeerde wordt gebruikt, zoals in Nederland zou geschieden, als algemene benaming voor alcohol bestemd zo tot verbruiks- als tot nijverheidsdoeleinden, of, integendeel om, zoals in België zou geschieden, alleen de industriële alcohol te bedoelen;

Dat het immers volstaat vast te stellen dat de geïntimeerde ook deze laatste voortbrengt en niets hem er toe nopen kan al zijn fabricaten, zonder uitzondering, en dus ook de verbruiks- alcohol, op te sommen in zijn handelsnaam;

Overwegende dat de bestelling aan de appellante te Brugge waar er slechts één enkel gist- en spiritusfabriek bestaat, van een schrijven van het Ministerie van Ravitaillering en van een paar andere brieven, welke allen uitdrukkelijk geadresseerd waren aan de geïntimeerde, is toe te schrijven, niet aan een verwarring tussen de beide handelsnamen, maar aan een klaarblijkende verstrooidheid van de bediende van dit ministerie en aan een vergissing van de andere afzenders wat betreft de plaats waar de geïntimeerde zijn bedrijf uitbaat;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 13 Juni 1935;

Alle andere conclusiën van de hand wijzende,

Ontvangt zo het hoofdzakelijk als het incidenteel hoger beroep;

Wijst het eerste af als ongegrond;

Rechtdoende op het tweede, hetwelk enkel het bevelschrift van de eerste rechter bestrijdt voor zover het een deskundigen onderzoek heeft bevolen;

Doet de desbetreffende beschikking te niet, evenals deze aangaande de kosten, en, de zaak aan zich trekkende, wijst de oorspronkelijke eis af als ongegrond voor zover hij strekt tot het bekomen van een bevel tot ophouding van het gebruik in geïntimeerde's handelsnaam van het woord « spiritusfabrieken »;

Bevestigt de overige beschikkingen van het gezegd bevelschrift en veroordeelt de appellante tot de kosten van beide aanleggen.

NOOT: De beschikking a quo van de Rechtbank van Koophandel te Gent, d.d. 22 Januari 1948, verscheen in R.W. 1947-1948, 1093.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

13 April 1948.

Voorzitter : M. Croonen.

O. M. : M. Dieudonné.

Pleiters : Mrs Maerten en Van Hoecke (Antwerpen).

1. **Bewijs.** — **Bewijskracht van een vonnis van de kinderrechter in een burgerlijk geschil.**
2. **Gezag van gewijsde.** — **Veroordeling krachtens burgerlijke aansprakelijkheid tot de kosten ener publieke vordering.** — **Wanneer is art. 1351 B. W. van toepassing?**
3. **Aansprakelijkheid der ouders.** — **Omkering van het vermoeden juris tantum.**

1. *Het vonnis van de kinderrechter, evenals elk ander strafvonnis, dat in kracht van gewijsde is gegaan, en waarbij iemand wegens een te lastgelegd feit is veroordeeld, bezit in een burgerlijk geschil alleen bewijskracht t.a.v. dat feit.*
2. *De veroordeling door de strafrechter tot de kosten ener publieke vordering op grond van de regels betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid, is een beslissing van zuiver civielrechtelijke aard t.a. waarvan het gezag van gewijsde bestaat, indien de bij art. 1351 B.W. gestelde voorwaarden vervuld zijn.*
3. *Het vermoeden juris tantum van de civielrechtelijke aansprakelijkheid der ouders wegens de onrechtmatige daden van hun minderjarig kind kan omgekeerd worden door het bewijs te leveren, dat aan het kind een goede opvoeding werd gegeven en dat niet werd tekortgekomen aan de uitoefening van het vereiste toezicht.*

Ghys t/ Van Bladel.

Aangezien de eisers bij geregistreerd exploit van deurwaarder Ceulemans, te Lier, dd. 23 Mei 1947, de verweerder lieten dagvaarden teneinde hem te horen veroordelen : 1° aan eerste eiser in zijne hoedanigheid van wettelijke beheerder van de goederen van zijn minderjarig kind Ghys Jozef, te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 50.000 frank, en 2° aan beide eisers ten persoonlijke titel, elk een schadevergoeding van 5.000 frank met de gerechtelijke intresten en de kosten; aan eerste eiser qualitate qua akte te verlenen aan zijn voorbehoud voor de toekomst; het vonnis uitvoerbaar te horen verklaren niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling;

—Aangezien bij vonnis van de heer Kinderrechter van deze zetel, dd. 25 October 1946, de minderjarige zoon van verweerder, op grond van artikel 17 der wet van 15 Mei 1912 op de kindbescherming, een berisping opliep en toevertrouwd bleef aan zijn ouders met aanzegging er voortaan beter toezicht op te houden en tot zijn meerderjarigheid aan de regel van vrijheid onder toezicht onderworpen werd; om te Lier, op 25 April 1945, vrijwillig slagen en verwondingen te hebben toegebracht aan Ghys Jozef, minderjarige zoon van de eisers, met de omstandigheid dat uit de slagen of verwondingen, hetzij het verlies van het volle gebruik van een orgaan, hetzij een zware verminking is ontstaan;

Dat bij hetzelfde vonnis de verweerder, naar luid van artikel 24 van voormelde wet van 15 Mei 1912,

burgerlijk en hoofdelijk verantwoordelijk werd verklaard met zijn minderjarige zoon, de beklaagde, voor de betaling der kosten;

Aangezien uit de strafrechtelijke bundel blijkt dat de slagen en verwondingen toegebracht werden bij middel van een pijl met een handboog recht op de persoon van Ghys Jozef afgeschoten terwijl beide kinderen, de dader en het slachtoffer, op de straat waren samen met andere kameraden, met het gevolg dat het rechteroog van Ghys Jozef verbrijzeld werd en moest weggenomen worden;

Aangezien de eis gesteund is op artikel 1384 par. 2 van het Burgerlijk Wetboek, waardoor de vader verantwoordelijk gesteld wordt voor de schade veroorzaakt door zijn minderjarig kind dat bij hem inwoont;

Aangezien de eisers voorhouden dat op grond van bovengemeld vonnis het erga omnes vaststaat dat de verweerder, vader van de minderjarige Van Bladel, burgerlijke verantwoordelijk is voor de gevolgen van het wanbedrijf door zijn zoon gepleegd; dat naar hun mening het tegenovergestelde beweren, voor gevolg zou hebben dat de autoriteit der strafrechtelijke uitspraak van de heer Kinderrechter in het gedrang zou komen;

Aangezien deze stelling in rechte niet kan bijgetreden worden;

Dat inderdaad, zo het waar is dat het gezag van het gewijsde « erga omnes », hetwelk erkend wordt aan de beslissingen der gewone rechtsmachten tot wijzen, wanneer zij over de openbare vordering uitspraak doen, ook bestaat opzichtsens de beslissingen van de Kinderrechter, dit gewijsde nochtans de burgerlijke rechtbank alleen bindt voor wat er door het strafrechtelijk vonnis werd beslist omtrent het feit dat tot grondslag van de openbare vordering heeft gediend, zoals dit werkelijk gekwalificeerd werd en voor wat betreft de deelneming van de beklaagde aan dit feit;

Dat wanneer de strafrechter beslist dat een persoon op grond van artikel 1384 par. 2 van het Burgerlijk Wetboek verantwoordelijk is, zelfs voor wat de betaling der kosten van de openbare vordering, betreft, hij geen uitspraak doet op strafrechtelijk gebied, maar een kwestie van zuiver burgerlijke aard berecht, beslissing die dan alleen gezag van het gewijsde verkrijgt wanneer de voorwaarden voorgeschreven bij artikel 1351 van het Burgerlijk Wetboek, vervuld zijn; dat zulks in casu niet het geval is, vermits partijen en voorwerp van onderhavige vordering verschillend zijn met de partijen en het voorwerp van de beslissing van de heer Kinderrechter nopens de burgerlijke verantwoordelijkheid van verweerder;

Dat hieruit volgt dat het principe der burgerlijke verantwoordelijkheid van de verweerder voor de schade veroorzaakt door zijn minderjarige zoon Jozef, die bij hem inwoont, niet onherroepelijk vaststaat door het vonnis van de heer Kinderrechter en de burgerlijke rechtbank deze nog mag onderzoeken;

Aangezien, door hogerbedoeld vonnis van de heer Kinderrechter het vaststaat dat het kind van verweerder minderjarig was op het ogenblik dat het misdrijf door deze laatste werd gepleegd; dat het anderzijds niet betwist wordt dat de minderjarige

op het ogenblik der feiten bij de verweerder, zijn vader, inwoonde, zodat de verantwoordelijkheid van deze laatste naar luid van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek, juris tantum vaststaat;

Aangezien de verweerder om te ontsnappen aan zijn verantwoordelijkheid het bewijs zou moeten overleggen dat hij zijn zoontje een goede opvoeding heeft gegeven en tevens dat hij niet in gebreke is gebleven toezicht uit te oefenen op zijn kind;

Aangezien de verweerder aanbiedt deze omstandigheden te bewijzen dat de door hem voorgedragen feiten voldoende omlijnd en ter zake dienend zijn; dat zij inderdaad beide te bewijzen elementen, om van elke verantwoordelijkheid ontlast te worden, omvatten;

Gezien de beschikkingen van artikelen 2, 34, 35, 36, 37, 40 en 41 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord in openbare terechtzitting de heer Dieudonné, substituut Procureur des Konings, in zijn gedeeltelijk eensluidend advies, alvorens ten gronde te wijzen, machtigt de verweerder om bij alle rechtsmiddelen, getuigen inbegrepen, te bewijzen :

1° dat zijn zoontje van zeer goed gedrag is, een zeer goed karakter heeft, met geen bijzondere gebreken behept is en geen enkele slechte neiging vertoont;

2° dat hij aan zijn zoontje een goede opvoeding gegeven heeft;

3° dat hij er steeds wel heeft op gepast;

Laat de eisers toe het tegenbewijs dezer feiten te leveren door dezelfde rechtsmiddelen.

Draagt de heer Rechter Croonen, w.n. Voorzitter, het getuigenverhoor op;

Kosten voorbehouden.

NOOT: Het gezag erga omnes, dat aan een definitief strafvonnis wordt toegekend, mag niet verward worden met het gezag van gewijsde overeenkomstig art. 1351 B.W.. De grondslag van het « gezag » van een strafvonnis moet gezocht worden in de regels van het strafprocesrecht. Vgl. o.m. De Page, III, nr 1001.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

18 Maart 1948.

Voorzitter : M. De Necker.

Rechters : M.M. Kerkhove en Dhanens.

Pleiters : Mrs Delvoye, Gillon, Soetens en Tremmery.

1. Koop en verkoop. — Verkoop door leden van het geheim Belgisch leger van een op de vijand buitgemaakte auto. — Nietigheid wegens verkoop van een anders zaak.
2. Oproeping in vrijwaring. — Niet gedaan binnen de wettelijke termijn van acht dagen. — Geen verval van het recht om in vrijwaring op te roepen.

1. De verkoop door leden van het geheim Belgisch leger van een op de vijand buitgemaakte auto is, wegens verkoop van een anders zaak, nietig, daar alle oorlogsbuit van rechtswege aan de staat toebehoort.
2. Krachtens art. 175 van het wetboek van burgerlijke rechtshandeling moet de oproeping in vrijwaring

binnen de termijn van acht dagen, volgende op de dag van de oorspronkelijke eis, gedaan worden. De niet inachtneming van dit voorschrift heeft niet ten gevolge, dat het recht om in vrijwaring op te roepen vervalt; de enige daarop gestelde sanctie is het verval van het recht om de opschortende exceptie — waardoor het geding ten principale wordt uitgesteld tot wanneer de waarborg in het proces is opgeroepen — nog aan de eiser tegen te werpen.

Dupont t/ Belgische staat en Mahieu
Mahieu t/ Bouckaert, Coucke en Coopman.

Overwegende dat de vordering, ingesteld tegen de verweerders, de Belgische Staat en Mahieu, bij dagvaardingsexploot van 28 September 1946, er toe strekt te horen zeggen voor recht dat de auto, toebehorende aan eiser, zich op regelmatige wijze op Belgisch grondgebied bevond en niet onderhevig was aan enig tol of ander recht, zodat de inbeslagneming in strijd is met de wettelijke voorschriften in het proces-verbaal aangehaald; dienvolgens eerste verweerder te horen verwijzen om kwestieuze auto aan eiser terug te geven binnen de vier en twintig uren volgende op de betekening van het tussen te komen vonnis, en hem eveneens te horen veroordelen om aan eiser te betalen een forfaitaire vergoeding van één frank per honderd en per maand, te berekenen op de waarde van 25.000 frank, van 1 Juni 1945 af tot op de laatste dag der maand binnen dewelke de teruggave zal geschieden; tweede verweerder volledig aansprakelijk te horen verklaren voor de schade door eiser ondergaan, en hem uit dien hoofde te horen verwijzen om aan eiser te betalen 50.000 frank, met de gerechtelijke rente;

Overwegende dat tweede verweerder, in de hoofdzaak, Mahieu, bij deurwaardersexploot van 6 Januari 1948, de partijen Bouckaert, Coucke en Coopman doen dagvaarden heeft, ten einde te horen zeggen voor recht dat zij gehouden zijn tussen te komen in het geding hangend tussen eiser Dupont enerzijds en de Belgische Staat en hemzelf anderzijds, en hem te vrijwaren tegen al de veroordelingen die tegen hem ten voordele van eiser in de hoofdzaak, zouden uitgesproken worden, zowel in hoofdsom als in intresten en kosten;

Overwegende dat beide zaken verknocht zijn, dat zij dus dienen samengevoegd te worden en beslecht, met het oog op een goede rechtspleging door een enkel vonnis;

I. In feite :

Overwegende dat eerste en derde verweerders in vrijwaring Bouckaert en Coopman, tijdens de bevrijdingsdagen van September 1944 een personen-auto merk «Citroen» bouwjaar 1937, veroverd hebben op de Duitsers te Wevelgem, tijdens hun terugtocht; dat zij kwestieuze auto verkochten op 8 Oktober 1944 aan eiser in vrijwaring Mahieu voor 20.000 frs., door tussenkomst van tweede verweerder in vrijwaring Coucke, die als commissieloon 5.000 fr. ontving;

Overwegende dat eiser in vrijwaring kwestieuze auto verkocht op 28 Mei 1945 aan eiser in de hoofdzaak Dupont, tegen de prijs van 32.250 fr., weeldetaks inbegrepen; dat hij, een paar dagen later, ten huize van deze laatste, die gehuisvest is te Kortrijk,

Bruggesteenvweg, 25, aangeslagen werd door de aangestelden van eerste verweerder in de hoofdzaak, de Belgische Staat, en overgebracht werd naar de stapelplaats der douanen te Kortrijk;

II. In rechte :

Aangaande de hoofdeis :

Overwegende dat eiser in de hoofdzaak aanvoert dat de verordening van de militaire bevelhebber voor België en Noord-Frankrijk van 9 December 1940, wat betreft de goederen toebehorende aan de Duitse en Italiaanse legers, en deze van 14 Augustus 1942 wat betreft de goederen toebehorende aan de leden van het Duitse leger of van de Waffen SS. algemene ontslagings verlenen van de belastingen verschuldigd aan de Belgische Staat, aan de provincien en aan de gemeenten; dat hij beweert dat deze verordeningen van kracht zijn gebleven zolang de bezetting duurde en daaruit afleidt dat het ten onrechte is dat eerste verweerder in de hoofdzaak, de Belgische Staat, heeft laten overgaan tot de inbeslagneming van kwestieuze auto, die op regelmatige wijze in België was ingevoerd, en er aan geen rechten onderworpen was, en dat bijgevolg hij hem dient teruggegeven te worden;

Overwegende dat de eerste verweerder in de hoofdzaak terecht staande houdt dat vermelde verordeningen niet de minste kracht hebben voor de Belgische rechtbanken en bijgevolg niet vermogen de wetgeving op invoer van wagens ongedaan te maken;

Overwegende dat hij beweert dat kwestieuze wagen van rechtswege zijn eigendom is, afgezien van elke onregelmatigheid inzake invoer of opslag binnen de tolkring omdat hij behoorde tot de vijandelijke legers en dus als oorlogsbuit van rechtswege hem toekwam;

Overwegende dat uit een besluitwet van 19 September 1945 betreffende de door de weerstandsgroeperingen aangegane verplichtingen o.m. blijkt dat de goederen, sommen of waarden die hun eigendom zijn, van rechtswege op de Staat overgedragen worden en dat de weerstandsgroeperingen reenschap zullen geven aan de regering van het verbruik dat zij hebben gemaakt van de goederen, sommen of waarden waarover zij de beschikking hadden;

Overwegende dat de Dienst van de Weerstand, ingesteld bij het Ministerie van Landsverdediging bij besluit van de Regent in datum van 8 Oktober 1945, belast werd de uitvoering van de voormelde beschikkingen te verzekeren;

Overwegende dat, voor het oorlogsmateriaal door de weerstandsgroeperingen op om het even welke wijze in beslag genomen, er beslist werd dat de verkopen van het materiaal, buiten de vergankelijke zaken, door de groeperingen of door één hunner leden gedaan in principe als nietig moeten aangezien worden, daar zij werden toegestaan door personen die niet bevoegd waren om over de staatsgoederen te beschikken; dat nochtans het Bestuur der Domeinen geneigd is deze verkopen te bekrachtigen onder de tweevoudige voorwaarde : a) dat de opbrengst werd opgenomen in de rekenplichtigheid van de betrokken eenheden; b) dat deze opbrengst

de verkoopwaarde vertegenwoordigde van het voorwerp op het ogenblik van de verkoop;

Overwegende dat verweerder in vrijwaring deel uitmaakten van het geheim Belgisch Leger; dat de auto bemachtigd werd op het Duitse leger en dat de koopsom, groot 20.000 fr. onder hen verdeeld werd;

Overwegende dat bijgevolg de verkoop van kwestieuze wagen door de verweerders in vrijwaring als nietig moet aangezien worden omdat hij toebehoorde aan de aan de eerste verweerder in hoofdzaak, de Belgische Staat; dat immers de verkoop van een anders zaak nietig is; (art. 1599 van het Burgerlijk Wetboek);

Overwegende dat uit vermelde beschouwingen dus blijkt dat de vordering ingesteld tegen de Belgische Staat, en strekkende tot de teruggave van kwestieuze auto, niet gegrond is;

Overwegende dat de tweede verweerder in de hoofdzaak, Mahieu beweert dat hij ter goeder trouw heeft gehandeld en in deze transactie niets verdachts heeft kunnen onderstellen, daar de koopprijs normaal was, een regelmatige factuur voorzien van fiscale zegels hem werd afgeleverd en een der verkopers, namelijk de eerste verweerder in vrijwaring, Bouckaert, reeds voor de oorlog autos kocht en verkocht;

Dat hij ook nog staande houdt dat hij kwestieuze auto volgens de toen in voege zijnde wetsbeschikkingen onmiddellijk heeft aangegeven, een rijbewijs en een model C heeft gekregen; dat hij dagelijks met kwestieuze auto heeft gereden en het vanzelf spreekt dat hij hem niet zou gekocht hebben indien hij zich niet gerust had gevoeld nopens de herkomst ervan;

Dat hij beweert op 5 Mei 1945 aan een onbewaakte overweg met kwestieuze auto in botsing te zijn gekomen met een goederentrein, en dat hij dan besloot, daar de kosten van herstelling op 25.000 fr. werden geraamd, hem te verkopen, te meer daar hij toch te klein was voor het uitoefenen van zijn beroep van taxivoerder;

Overwegende dat de tweede verweerder in de hoofdzaak, Mahieu, die kwestieuze auto aan eiser in de hoofdzaak heeft verkocht, onder meer als hoofdv verplichting had de door hem verkochte auto te vrijwaren; (art. 1603 van het Burgerl. Wb.);

Overwegende dat, al werd bij de verkoop geen beding omtrent de vrijwaring gemaakt, de verkoper toch rechtens verplicht is de koper te vrijwaren wegens de uitwinning die hij ondergaat op het geheel van de verkochte zaak; (art. 1626 van het Burgerl. Wb.);

Overwegende dat, wanneer ten opzichte van de vrijwaring niets bedongen werd, de koper, in geval van uitwinning, het recht heeft om tegen de verkoper te eisen:

1. teruggave van de prijs;
2. teruggave van de vruchten, wanneer hij verplicht is ze uit te keren aan de uitwinnende eigenaar;
3. de kosten gedaan wegens de eis tot vrijwaring door de koper ingesteld, en die welke gedaan werden door de oorspronkelijke eiser;
4. eindelijk de schadevergoeding, alsook de recht-

matige kosten van het contract; (art. 1630 van het Burgerl. Wb.);

Overwegende dat, zoals hierboven gezegd, eiser in de hoofdzaak kwestieuze auto gekocht heeft voor 32.250 fr., weeldetaks inbegrepen;

Overwegende dat de kosten van de hoofdvordering dus door tweede verweerder in de hoofdzaak dienen gedragen te worden;

Overwegende dat eiser in de hoofdzaak niet beweert dat kwestieuze auto, ten tijde van de uitwinningen, in prijs is gestegen;

Overwegende dat in de hoofdzaak niet bewijst dat het verlies dat hij ondergaan heeft, en de winst welke hij heeft moeten derven, billijk mogen geraamd worden op 50.000 fr.;

Overwegende dat bijgevolg eiser in de hoofdzaak volledig zal schadeloos gesteld worden wanneer hij in bezit zal worden gesteld van de door hem betaalde som, groot 32.250 fr. en de door hem voorgeschoten proceskosten;

Aangaande de eis in vrijwaring:

Overwegende dat eiser in vrijwaring vraagt te zeggen voor recht dat hij te goeder trouw heeft gehandeld, dat hij niet aansprakelijk is voor de schade opgelopen door oorspronkelijke eiser; dienvolgens te zeggen dat de verweerder in vrijwaring gehouden zijn hem schadeloos te stellen voor alle veroordelingen, zowel in hoofdsom als in intresten en kosten;

Overwegende dat verweerders in vrijwaring beweren, in de eerste plaats, dat de oproeping in vrijwaring niet ontvankelijk is, omdat eiser in vrijwaring meer dan zestien maanden zou gewacht hebben nadat hij gedagvaard werd, om hen te dagvaarden en op te roepen in vrijwaring en, krachtens artikel 175 van het Wb. van Burgerl. Rechtspleging, de oproep in vrijwaring moet gebeuren binnen de acht dagen na de hoofdvordering;

Overwegende dat de behandeling der zaak binnen dit tijdperk aan degene die iemand in vrijwaring wil roepen, het recht geeft de schorsing van de zaak te vragen; (cfr. Van Bauwel, Burgerl. Procesrecht, bl. 283);

Overwegende dat het verstrijken van vermelde termijn geen verval medebrenkt; (cfr. Glasson Proc. Civ. I, p. 723, n° 666);

Overwegende dat wanneer de gewaarborgde de waarborg niet in het geding heeft geroepen binnen de door de wet vastgestelde termijn, hij niet vervallen is van zijn recht de waarborg in het geding te roepen; dat het enig verval dat hij oploopt hierin bestaat dat hij niet meer het recht heeft de opschortende exceptie tegen te werpen aan de eiser in de hoofdzaak, om hem te verplichten de procedure te schorsen tot wanneer de waarborg in het geding zal geroepen zijn;

Overwegende dat bijgevolg de oproeping in vrijwaring ontvankelijk is;

Overwegende dat verweerders in vrijwaring bewijzen dat eiser in vrijwaring te goeder trouw heeft gehandeld wanneer hij op 28 Mei 1945 kwestieuze auto verkocht aan eiser in de hoofdzaak, en in de tweede plaats vragen de oproeping in vrijwaring

ongegrond te verklaren daar zij niet kunnen instaan en niet de gevolgen moeten dragen der foutieve handelwijze en van het kwaad opzet van eiser in vrijwaring;

Overwegende dat zij in de derde plaats vragen te mogen bewijzen door alle rechtsmiddelen, getuigenissen inbegrepen, dat eiser in vrijwaring op de hoogte was van de herkomst van kwestieuze wagen;

Overwegende dat eiser in vrijwaring op de hoogte daarvan was: 1) hij kwestieuze wagen verkocht aan eiser in hoofdzaak op 28 Mei 1945, nadat hij ondervraagd was geweest, drie dagen vroeger, door de aangestelden van eerste verweerder in de hoofdzaak nopens de herkomst ervan; 2) hij aan verweerders in vrijwaring slechts voor deze auto 20.000 fr. betaalde in Oktober 1944, terwijl hij hem verkocht op 28 Mei 1945 voor 30.000 fr., daar hij beschadigd was en de kosten van herstelling 25.000 fr. zouden hebben belopen;

Overwegende dat verweerders in vrijwaring evenmin te goeder trouw waren als zij kwestieuze auto verkochten aan eiser in vrijwaring;

Overwegende dat zij immers beweerd hadden dat zij van hun overste, Majoor Fieuw, intussen overleden, kwestieuze auto als geschenk gekregen hadden en dat een zekere Wallecum Alfred, wonende te Meenen, daarvan getuige was geweest; dat deze laatste daarover ondervraagd, textueel het volgende verklaarde: «Ik ben nooit getuige geweest van het zoogezegd «cadeau» gegeven van de auto aan Bouckaert, Coopman en Coucke door Majoor Fieuw en ik ben zelfs overtuigd dat Majoor Fieuw dit nooit zou gedaan hebben»;

Om deze redenen:

De Rechtbank, gelet op artikelen 2, 37, 41 der taalwet van 15 Juni 1935, alle andere conclusiën van de hand wijzende, voegt de zaken, ingeschreven sub nummeris 6452 en 7807 ter Algemene Rol samen, wegens verknoctheid;

Verklaart de hoofdeis, gericht tegen de eerste verweerder de Belgische Staat, ongegrond, doch gegrond tegenover de tweede verweerder, Mahieu; dienvolgens verwijst deze laatste aan eiser in de hoofdzaak te betalen: twee en dertig duizend twee honderd vijftig frank, meer de gerechtelijke rente en al de gerechtskosten aangaande de hoofdeis;

En uitspraak doende nopens de oproeping in vrijwaring: verklaart ze ontvankelijk en gegrond; dienvolgens veroordeelt verweerders in vrijwaring aan eiser in vrijwaring te betalen 20.000 fr., meer de gerechtelijke intresten en de kosten van de eis in vrijwaring;

Verklaart onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hoger beroep en zonder borgstelling, behalve wat de kosten betreft.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUSSEL

1e Kamer. — 17 Juni 1948.

Voorzitter: M. Rey.

Referendaris: M. Scheyvaerts.

Advocaten: Mrs. Ph. Coppieters de Gibson en Vandersteene (Mechelen).

Ooneerlijke mededinging. — Bevoegdheid van de Handelsrechtbank i.v.m. het K.B. van 23 December 1934. — Aanmatiging van merken.

Het K.B. van 23 December 1934, hetwelk aan de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel bevoegdheid verleend heeft om daden van oneerlijke mededinging te doen ophouden, heeft de bevoegdheid van de rechtbank om een zelfde maatregel te bevelen onaangetast gelaten; dit klemmt te meer, vermits, wanneer de vordering gelijktijdig strekt tot vergoeding van de schade, de beslissing daarover aan de voorzitter is ontezegd.

Is een gearctiseerde daad van oneerlijke mededinging: het vermelden in rekeningen van de uitdrukkingen: «Type S.B.R.» en «Radiotoestel S. B. R., type 6 lampen» om toestellen aan te wijzen, die niet van de vennootschap, gekend onder de benaming S.B.R., afkomstig zijn.

N.V. Belgische Maatschappij Radio Electrique (S.B.R.)
t/ L. Smeesters.

Gezien het geding inleidend geboekt exploit van de 27e Maart 1948, en gelet op artikelen 4, 34, 36 en 64 der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien de bevoegdheid van de Voorzitter om oneerlijke mededingingsdaden te doen ophouden de bevoegdheid van de Rechtbank om hetzelfde te doen, onaangetast laat, vooral wanneer het geding niet alleen tot dat doel maar ook tot schadevergoeding strekt waarover de Voorzitter onbevoegd is te beslissen;

Aangezien de mededingingsdaden ten laste van verweerder gelegd vaststaan, en nog erger zijn dan aangehaald in de dagvaarding, waar een der twee rekeningen van verweerder niet alleen een toestel «Type S.B.R.», maar wel een «Radiotoestel S.B.R. type 6 lampen» vermeldt;

Aangezien verweerder te vergeefs de draagwijdte van zijn daden poogt te verminderen wyl ze kenschetsende daden van oneerlijke mededinging uitmaken en het feit dat zij op twee jaren afstand plaats hebben gegrepen, voldoende laat vermoeden dat zij in groter getal werden begaan dan het mogelijk is aan eiseres te bewijzen;

Aangezien de door eiseres gevraagde vergoeding, behalve de bekendmaking van het vonnis, niet overdreven is en het feit tot hiertoe bewezen, dat verweerder zou opgehouden hebben handel in radiotoestellen te drijven, de ontvankelijkheid van de eis onaangeroerd laat;

Om deze redenen,

Alle andere besluiten verwerpende, verklaart zich de Rechtbank bevoegd, verklaart de eis ontvankelijk en gegrond, zegt dat verweerder Smeesters zich schuldig heeft gemaakt aan oneerlijke mededinging,

doet hem verbod nog gebruik te maken van de beoordeelt verweerder een som van 10.000 frank aan namingen S.B.R. of type S.B.R. ter aanduiding van radiotoestellen die niet van de fabriek van eiseres herkomstig zijn, en om dit te hebben gedaan verweerder te betalen ten titel van schadevergoeding, onder voorbehoud van latere verhoging zelfs in graad van beroep; machtigt eiseres dit vonnis, voorafgegaan door de aanduidingen der partijen en onder de titel in grote letters van Gerechtelijk Herstel in het Nederlands of in het Frans, bekend te maken in twee dagbladen of tijdschriften, naar de keus van eiseres, en op de kosten van verweerder, ten belope van 4.000 frank, gezegde kosten invorderbaar op eenvoudige rekeningen van de drukkers of uitgevers en vertalers;

Verwijst verweerder in de gerechtelijke interesten en in de kosten, heden begroot op 280,— frank;

Beveelt de uitvoering bij voorraad niettegenstaande hoger beroep en zonder borgstelling, akte gevende aan eiseres dat ze haar vordering bij de nieuwe sinds de dagvaarding ter hare kennis gekomen feiten, op meer dan 25.000 frank schat, wat bevoegdheid en aanleg betreft.

NOOT. — Betreffende het eerste punt zie: Les Nouvelles, Concurrence déloyale n° 479; zie ook Rb. Brussel, 7 Jan. 1941, Ingénieur-Conseil 1947, p. 105.

Betreffende het tweede punt in dezelfde zin: Les Nouvelles, Concurrence déloyale n°s 238 en 239; Pand B. V., Usurpation de nom (concurrence déloyale) n° 23; Rb. Charleroi, 10 Januari 1929, J. T. 201.

BIBLIOGRAPHIE

Georges RIPERT. — *Traité élémentaire de droit commercial*. — Paris, Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1948, 1105 p.

De auteur van dit handboek is zonder twijfel een der grootste en meest begaafde rechtsgeleerden van het tegenwoordige Frankrijk. Zijn groot werk over het zeerecht in de collectie Thaller, de heruitgave van het « *Traité élémentaire de droit civil de Planiol* », de in samenwerking gepubliceerde veertien delen van het « *Traité pratique de droit civil français* » (de Planiol et Ripert), zijn talrijke andere geschriften waaronder vooral « *La règle morale dans les obligations civiles* » en « *Le régime démocratique et le droit civil moderne* », hebben zijn faam en daarmee die van de Franse juridische wetenschap ver over de grenzen van zijn vaderland verbreid.

De hier aangekondigde publicatie levert opnieuw een treffend bewijs van Ripert's buitengewone bewaamheid en grote gaven als jurist en als schrijver. Het is inderdaad op bewonderenswaardige wijze, dat in dit *Traité élémentaire de droit commercial*, het thans in Frankrijk vigerende handelsrecht, met uitzondering van het zeerecht, als een systematisch geheel wordt uiteengezet.

Het werk bestaat uit vijf delen, waarin respectievelijk behandeld zijn: 1. de koopman. — De verschillende hoofdstukken zijn gewijd aan: de commerciële beroepen, de juridische status van de koopman, de handelsovername, het handelsfonds. — 2. De vennootschappen, de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, de naamloze vennootschappen (geschiedenis en kenmerken, de oprichting der N.V., de aandeelhouders, het beheer der N.V., de stichtersaandelen en de obligaties, de activiteit der N.V.), de

private vennootschappen, de vennootschappen van publiekrechtelijke aard, de buitenlandse vennootschappen. — 3. De handelsverrichtingen. Hoofdstukken: het juridisch regime van de geldswaardige papieren, de beurzen, de wissel, het orderbriefje en de warrant, de check, de organisatie der banken, de bankrekeningen en de rekening-courant, de bankverrichtingen. — 4. De handelsovereenkomsten. Hoofdstukken: de handelskoop, de bewaargeving en het pand, mandaat, commissie en makelarij, het transport. — 5. Het faillissement en de vereffening in rechte. Hoofdstukken: algemene begrippen, verklaring en organisatie van het faillissement, de schuldeisers in het faillissement, de uitoefening van rechten tegen de massa, de beëindiging van het faillissement.

Deze vijf delen, waaraan een alfabetisch register en een register op de wetsartikelen is toegevoegd, is voorafgegaan door een inleiding handelend over het gebied, de ontwikkeling, de bronnen en de verklaring van het handelsrecht, de administratieve organisatie van de handel en de commerciële jurisdictie.

Aan het slot van zijn voorwoord, waarin op de complexiteit en de onvastheid van de stof wordt gewezen, schrijft Georges Ripert het volgende:

« J'ai essayé de présenter un tableau à peu près complet du droit commercial en vigueur, en usant d'une méthode d'exposition dont j'ai éprouvé la valeur dans la réédition de l'œuvre admirable de Planiol. Pour le faire en un seul volume, j'ai dû supprimer certaines controverses devenues sans intérêt, et ne citer, sauf exception, que les décisions les plus récentes et les études de langue française. J'ai d'ailleurs conscience que cet ouvrage est peut-être d'une trop grande concision.

La rédaction d'un traité élémentaire exige beaucoup de recherches et de lectures résumées dans les quelles lignes du paragraphe qui en est le fruit. Bien que ce traité ait été préparé par un enseignement de plusieurs années à la Faculté de Paris, il m'a coûté des mois de travail. Je ne saurais me plaindre que les événements les plus inattendus m'aient donné le temps nécessaire pour l'achever, puisque ces mois ont ainsi passé rapidement dans l'espérance que cette œuvre pourrait être utile au bon renom de la science française ».

De recensent, die van de inhoud van dit goedgemaakte en aan scherp-juridische ontleding en fijnzinnige opmerkingen zo rijke boek heeft kennis genomen, kan niet anders dan met bewondering de juistheid dezer bescheiden woorden ten volle beamen.

REVUE CRITIQUE DE JURISPRUDENCE BELGE

Reeds enkele malen werd in het Rechtskundig Weekblad de aandacht gevestigd op het hogergenaamde tijdschrift, waarvan zo juist het derde nummer van de tweede jaargang is verschenen. In dit nummer zijn opgenomen: een cassatiearrest van 25 Maart 1947; een ander van 25 September 1947 en een arrest van het Hof van Beroep te Luik van 14 Maart 1944, met noten van de professoren Georges Dor, Paul Horion en J. Van Houtte. In deze noten worden belangrijke kwesties op het gebied van de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, van het registratierecht, van de arbeidsovereenkomst en de sociale verzekering behandeld.

Belangrijk is een bericht van de redactie, waarin wordt medegedeeld, dat vanaf het volgende nummer de opzet van het tijdschrift gedeeltelijk zal gewijzigd worden. Naast de publicatie van geannoteerde arresten

zullen voortaan naar het voorbeeld van de Franse *Revue trimestrielle de droit civil*, kronieken gewijd aan de studie van de voornaamste rechtspraak der hoven en rechtbanken worden opgenomen. De stof zal in acht rubrieken ingedeeld worden, en iedere driemaandelijke kroniek zal een periode van twee jaar omvatten. Uitzonderlijk zullen evenwel de eerste reeks kronieken de beslissingen, verschenen van 1940 tot 1948, behandelen. De acht rubrieken worden door de volgende universiteitsprofessoren verzorgd: 1. Personen en zakelijke rechten door Graulich en Renard; 2. Erfenissen, schenkingen, testamenten en huwelijkscontracten door Piret en Pirson; 3. Verbintenissen en bijzondere overeenkomsten door Limpens en Demeur; 4. Aansprakelijkheid door Dabin en Lagasse; 5. Handelsrecht door Van Ryn en Piret; 6. Burgerlijke rechtsvordering door Le Paige; 7. Sociaal recht door Horion; 8. Internationaal, privaatrecht door Spanoghe.

P. J.

BALIELEVEN

VLAAMSE CONFERENTIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

De Vlaamse Conferentie der Balie bij het Hof van Beroep te Gent zal op 20 en 21 November aanstaande het 75-jarig jubileum van haar bestaan vieren.

Deze Gentse conferentie is de oudste der verschillende Vlaamse Conferenties en Pleitgenootschappen in het Vlaamse land.

Het jubileum zal met grote luister gevierd worden. Er zal o.a. op het programma staan: een plechtige zitting op Zaterdag 20 November te 3 uur, gevolgd door een banket in het Posthotel te Gent. Zondagmorgen om 11.30 u. zal een receptie op het Stadhuis te Gent plaats hebben.

Wij wensen van nu af de aandacht van onze lezers te vestigen op deze heuglijke gebeurtenis.

MEDEDELINGEN

HET PROBLEEM VAN DE DOODSTRAF

Over de brochure van Prof. Mr. J. M. Van Bemmelen over het probleem van de doodstraf, verschenen in de « Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek », is in het Octobernummer van het « Katholiek Cultureel Tijdschrift Streven » een kroniek opgenomen van de Jezuïet A. Snoeck. Omwille van de actualiteit, die dit vraagstuk nog steeds in ons land bezit, en ook omwille van de hoedanigheid van de recensent, laten wij hierna een uittreksel volgen uit deze kroniek:

« De eigenlijke functie van de straf ziet Prof. Van Bemmelen in de van staatswege overgenomen wraak voor het onrecht: een soort kanalisatie van de agressiviteit van het individu (wraakzucht) of van de massa (lynching) door bepaalde vormen van recht.

Nietzsche heeft een dergelijke opvatting gehad in zijn *Genealogie der Moral*. Zo simplistisch mag men het toch niet voorstellen. Er zijn ook andere elementen, die meetellen in de betekenis van de straf; het noodzakelijk machtsvertoon van de gemeenschap, zelfverdediging van het gemenebest, de diep ingewortelde zin voor ordelijkheid, voor rechtvaardigheid, de ontlasting van een collectieve schuld in de bestraffing van de misdadiger uit de gemeenschap, enz.

Men kan zich de vraag stellen of het wegens die

veelzijdige betekenis van de straf in onze huidige maatschappij nog nodig is, de, zij het ook nog zo zeldzaam toegepaste, doodstraf te behouden. De voornaamste bezwaren tegen de doodstraf, zoals ze in het boek van Prof. Van Bemmelen voorgelegd worden, maken echter niet veel indruk en staan te zeer in de liberale visie van de mens; zo bv. de onbekendheid met de dood, het feit dat de doodstraf onschuldige nabestaanden van de delinquent meer treft dan de delinquent zelf, dat de doodstraf te eenvoudig is, dat zij de autoriteit van de Staat verlaagt.

De argumenten vóór de doodstraf houden echter geen steek, bij nader onderzoek. Sommige zijn al te simplistisch als bv. dat de doodstraf een goedkoop middel aan de hand doet om van de misdadigers af te geraken. Men heeft kunnen zien waartoe dit argument heeft geleid in de verschrikkingen van de gaskamers.

Andere argumenten voor de doodstraf krijgen maar betekenis in een gebrekkige ordening van de gevangenisstraf. En dat kan reeds volstaan om te begrijpen, dat men in vroegere eeuwen heel wat lichter omging met de doodstraf. Ook nu nog zou men kunnen opmerken, dat het soms humaner is een mens op te hangen, dan hem moreel en geestelijk af te takelen in levenslange kleinerende gevangenisstraf. Ook ten overstaan van de doodstraf falen de vergeldingstheorie en de afschrikkingstheorie. De meeste criminologen zullen bevestigen wat Prof. Van Bemmelen ons hier ten beste geeft.

Het sterkste argument tegen de systematische en rechtskundig voorgehouden doodstraf lijkt mij het feit, dat zij in een geordende beschaafde gemeenschap overbodig blijkt en noodzakelijkerwijze het peil van het zedelijk aanvoelen lager houdt wegens de mogelijk gehouden instinctieve ontlasting. In dien zin kan men nog begrijpen, dat zij eerder crimonogeen werkt, zoals Prof. Van Bemmelen voorhoudt.

Doodstraf en daadwerkelijke vlugge uitvoering daarvan zijn aldus alleen nog te verantwoorden, als een *tijdelijk, kortstondig verweer tegen de stoornissen van het gemenebest*. Er is niets op tegen dat men hardhandig zou optreden tegen de handelingen van gangsters, verraders, anarchisten, revolutionnaires. Een korte schoonmaak in een aanranding of omwenteling van het gemenebest is sociologisch veel gezonder dan de blijvende rechtskundige instelling van de instinctieve reactie.

In alle andere gevallen is een zachtaardiger en menselijker strafbestel ook doelmatiger in de mate nochtans, dat de straf zeker, onontkoombaar en rechtvaardig wordt toegepast. »

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad, afl. 35 van 16 Oktober 1948. — Prof. Mr. J. Valkhoff, Ruimte voor de rechter bij de Woonruimtetwet? — Mr. H. Van Krimpen, Omvang en betekenis van het in artikel 10 Besluit Vijandelijk Vermogen bedoelde beheer. — Mr. F. Baron Van Voorst tot Voorst, Vervroegde straf-beëindiging bij politieke delicten.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, nr 4056, van 16 Oktober 1948. — Mr. A. D. Belinfante, Elementen ener theorie van het burgerlijk procesrecht. — H. A. Eussen, Aansprakelijkheid van de overheid voor handelingen, verricht tijdens de bezetting. — Kl. Abma, Consequenties van het ontwerp Successiewet.

Journal des Tribunaux, van 17 Oktober 1948, nr 3781. — L'installation solennelle du Conseil d'Etat.